

TNO-rapport

TNO/LS 2011.026

Secundaire analyse afbakening Wtcg-doelgroep

Behavioural and Societal Sciences

Wassenaarseweg 56
2333 AL Leiden
Postbus 2215
2301 CE Leiden

www.tno.nl

T +31 88 866 90 00

F +31 88 866 06 10

infodesk@tno.nl

Datum	Juli 2011
Auteur(s)	R.J.M. Perenboom G.J. Wijlhuizen
Aantal pagina's	21 (incl. bijlagen)
Aantal bijlagen	2
Projectnummer	051.01439

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, foto-kopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belang-hebbenden is toegestaan.

© 2011 TNO

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Methode	5
3	Resultaten	7
3.1	Vraag 1. Achtergrondkenmerken, aandoeningen en stoornissen per meerkostengroep	7
3.2	Vraag 2. Achtergrondkenmerken, aandoeningen en stoornissen per meerkostengroep per Wtcg-tegemoetkoming.	10
3.3	Vraag 3. Voorspelling van meerkosten uit aanwezigheid van beperkingen.....	12
4	Samenvatting	14
5	Literatuur	16

Bijlage(n)

A Tabellen 3.6 en 3.8 uit Perenboom & Wijlhuizen (2011)

B Alternatieve weergave van gegevens in tabellen 2, 3, 5 en 6

1 Inleiding

Door het adviesbureau 'de Praktijk' wordt een aantal voorstellen voorbereid ten behoeve van de doorontwikkeling van de (uitvoering van) de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg).

Het onderzoek en het rapport van TNO (Perenboom & Wijlhuizen, 2011) over de afbakening van de Wtcg-doelgroep, betreffende de impact van ICF op verbetering van die afbakening, wordt daarbij van belang geacht. Immers, in dit onderzoek zijn onder meer gegevens verzameld die betrekking hebben op gerapporteerde aandoeningen, stoornissen en beperkingen (ICF) en gerapporteerde meerkosten.

Voor het verbeteren van de afbakening is inzicht nodig in de beperkingen die vooral leiden tot aanmerkelijke meerkosten, en de factoren (achtergrondkenmerken, aandoeningen, stoornissen, co-morbiditeit) die de afbakening kunnen verbeteren. Daarbij wordt uitgegaan van het onderzoeksbestand zoals dat is toegepast voor het TNO project: IMPACT van ICF op verbetering van de afbakening van de Wtcg doelgroep (Perenboom & Wijlhuizen, 2011).

Doelstelling van het project

Bijdragen aan verbetering van de afbakening van de Wtcg door inzicht te verschaffen in de achtergrondkenmerken, aandoeningen, stoornissen, co-morbiditeit en beperkingen die samenhangen met meerkosten.

Door 'de Praktijk' zijn in dit kader de volgende vraagstellingen opgesteld. In de methode sectie zal per vraagstelling worden aangegeven volgens welke methode deze zal worden onderzocht.

Vraagstellingen

1. In tabel 3.6 (Perenboom & Wijlhuizen, 2011)(zie ook bijlage A) wordt een overzicht gegeven van de respondenten die geen meerkosten rapporteren. In deze tabel is te zien dat het hier gaat om personen met in ca. 50% 2 of meer ziekten en in ca. 90% 2 of meer stoornissen. Voor de inhoudelijke beoordeling van de chronische groepen, en het uitfilteren van cliënten zonder meerkosten onder andere voor de onderlinge 'stapeling' is de vraag hier:
Wat voor soort aandoeningen/stoornissen hebben de personen die geen meerkosten rapporteren, en verschillen personen in de aard en proportie van hun stoornissen/ aandoeningen significant en relevant van de groep die wel meerkosten rapporteren?
2. Dezelfde vraag als onder 1 wordt gesteld over de personen in tabel 3.8 (Perenboom & Wijlhuizen, 2011)(zie ook bijlage A). Wat voor soort aandoeningen/stoornissen hebben de naar - meerkosten en Wtcg-tegemoetkoming - onderscheiden groepen van personen, die:
 - a. Meer dan 871 euro aan meerkosten rapporteren en waarbij *geen* tegemoetkoming in het nieuwe systeem geldt.
 - b. Geen(0 euro) of lage (1<324 euro) meerkosten rapporteren en *wel* een hoge tegemoetkoming krijgen.

3. Welk type beperking vertoont de meeste correlatie met meerkosten. Het betreft de vragen 56 tot en met 87 over beperkingen (Perenboom & Wijlhuizen, 2011). Is er bijvoorbeeld een top 10 of top 20 te maken en welke items maken daar deel van uit?

2 Methode

Gegevensverzameling

1. Via de bij de Chronisch zieken en Gehandicaptenraad (CG-raad) aangesloten patiënten/cliëntenverenigingen is een oproep gedaan aan cliënten om deel te nemen aan het onderzoek (Perenboom & Wijlhuizen, 2011).

In samenwerking met de CG-Raad heeft TNO de bij de CG-Raad aangesloten leden gevraagd of ze een persoonlijke oproep naar al hun leden wilden sturen.

De werving van deelnemers ging als volgt:

- TNO leverde elke meewerkende vereniging in februari 2010 een oproep aan waarin een link voor internet stond;
 - De vereniging stuurde deze oproep door naar al hun leden;
 - De leden die wilden meedoen, meldden zich via de link aan bij TNO;
 - TNO stuurde de leden die wilden meewerken, een toegangscode voor de vragenlijst toe.
2. Aan de deelnemende personen is via internet een elektronische vragenlijst voorgelegd met vragen conform (Perenboom & Wijlhuizen, 2011):
 - De IMPACT+ vragenlijst (waarin opgenomen IMPACT-S).
 - De vragen naar meerkosten conform het onderzoek van het NIBUD (Bos e.a.,2007, meerkostenrapport).
 3. In de vragenlijst is aan de deelnemende personen geen vraag gesteld wat betreft hun 'zorgconsumptie', zoals dat gebruikt is om de hoogte te bepalen van de tegemoetkoming waarvoor ze in aanmerking zouden komen. Aan bureau Vektis is gevraagd om de 'tegemoetkomings-gegevens' (zijnde de resultante van het bij dit bureau bekende zorggebruik) te koppelen met het respondenten-bestand. Deze 'tegemoetkomings-gegevens' zijn verkregen vanuit het onderzoeksbestand van Vektis waarin voor ca vijf miljoen personen (ca. 30% van de bevolking) is berekend of ze in aanmerking komen voor een tegemoetkoming en van welke hoogte. Verwacht mocht worden dat een deel (ca. 30%) van de deelnemers aan het onderzoek ook in het Vektis onderzoeksbestand voor zou komen. Van dat deel van de aan het onderzoek deelnemende personen zijn op basis van een aantal 'sleutelvariabelen' uit het Vektisbestand de bij die personen behorende tegemoetkomings-gegevens gekoppeld aan het TNO bestand. Op deze wijze kon voor die deelnemers worden achterhaald voor welke tegemoetkoming ze in aanmerking zouden komen. (Perenboom & Wijlhuizen, 2011).

Analyse van de gegevens

Vraagstelling 1

Voor de beantwoording van vraagstelling 1 zijn frequentieverdelingen gemaakt op basis van de onderstaande groepen en variabelen.

De volgende groepen zijn onderscheiden:

1. Personen die geen of lage meerkosten (0 - 324 euro) hebben gerapporteerd. Personen met geen (0) meerkosten worden apart bekeken en gerapporteerd als ze sterk afwijken van groep 1-324 euro.
2. Personen die tussen de 324 – 871 euro aan meerkosten hebben gerapporteerd;
3. Personen die 871 euro of hoger aan meerkosten hebben gerapporteerd.

Van elk van deze groepen zijn de volgende kenmerken beschreven:

- Achtergrondkenmerken (leeftijd, geslacht, opleiding);
- Aandoeningen;
- Stoornissen.

Het gaat om een vergelijking van groepen op verschillende kenmerken.

Vraagstelling 2a en 2b

Ten behoeve van de beantwoording van de vraagstellingen 2a en 2b is de volgende gegevenstabel samengesteld:

Uitgaande van de respondenten waarvan gegevens bekend zijn met betrekking tot hun Wtcg tegemoetkoming (N=816) is er allereerst onderscheid gemaakt tussen de volgende drie groepen:

1. Personen die geen of lage meerkosten (0 - 324 euro) hebben gerapporteerd (personen met geen (0) meerkosten worden apart bekeken en gerapporteerd als ze sterk afwijken van groep 1-324 euro).
2. Personen die tussen 324 - 871 euro aan meerkosten hebben gerapporteerd;
3. Personen die 871 euro of hoger aan meerkosten hebben gerapporteerd.

Deze groepen worden vervolgens onderscheiden in de volgende subgroepen:

- Personen die geen tegemoetkoming krijgen;
- Personen die een lage tegemoetkoming krijgen;
- Personen die een hoge tegemoetkoming krijgen.

Van elk van deze negen subgroepen worden de volgende kenmerken beschreven:

- Achtergrondkenmerken (leeftijd, geslacht, opleiding);
- Aandoeningen;
- Stoornissen.

Vraagstelling 3

Op basis van univariate regressie analyse zijn de 32 beperkingen items (vier antwoordcategorieën: geen beperking, enige beperking, grote beperking, kan ik helemaal niet) gerelateerd (regressie analyse) aan de gerapporteerde meerkosten; uitgaande van de meerkosten zoals die zijn toegepast in de analyses ten behoeve van het TNO rapport (Perenboom & Wijlhuizen, 2011).

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de drie vragen in de drie onderstaande paragrafen beantwoord, voornamelijk in de vorm van tabellen met daarbij enkele aandachtspunten uit deze tabellen. In dit verband is de groep die geen meerkosten rapporteert (0-Euro) nader bekeken. Uit de analyses komen geen relevante verschillen naar voren met de groep die lage kosten rapporteert (1-324 €). Derhalve wordt niet apart over deze groep gerapporteerd, maar wordt deze samengevoegd met de groep die lage kosten rapporteert tot de groep 'Geen of lage kosten' (0-324 €).

In Bijlage B worden tabellen 2, 3, 5 en 6 gepresenteerd over dezelfde gegevens, maar dan met de verdeling van de meerkostengroepen per aandoening of stoornis (percentering over de rijen).

3.1 Vraag 1. Achtergrondkenmerken, aandoeningen en stoornissen per meerkostengroep

In de tabellen wordt een indeling gehanteerd naar lage gerapporteerde meerkosten (0-324 €), gemiddelde meerkosten (324 – 871 €) en hoge meerkosten (> 871 €).

Tabel 1 geeft de achtergrondkenmerken weer van de respondenten naar de onderscheiden groepen van gerapporteerde meerkosten in percentages (geslacht en opleiding) en gemiddelde (leeftijd).

Tabel 1 Verdeling van achtergrondkenmerken naar gerapporteerde meerkosten in drie groepen: laag (0-324 €), midden (324-871 €) en hoog (> 871 €)

Achtergrondkenmerken		Meerkostengroep		
		0-324 € N=1349	324-871 € N=533	> 871 € N=1059
Man	%	45,7	45,2	43,2
Vrouw	%	54,3	54,8	56,8
<i>Opleiding</i>				
Geen	%	3,0	2,7	2,0
Basis	%	4,3	3,7	3,1
Vmbo	%	26,0	24,0	19,1
Mbo	%	25,3	26,3	26,4
Havo etc	%	11,5	10,3	12,5
Hogeschool, Universiteit	%	29,9	32,9	36,8
Leeftijd	Gem.	52,2	53,0	54,4

Uit tabel 1 komt het volgende aandachtspunt naar voren:

- In de groep met hoge gerapporteerde meerkosten zijn personen met een lage opleiding (VMBO en lager) minder vertegenwoordigd, en personen met een hogere opleiding (hogeschool, universiteit) meer vertegenwoordigd ten opzichte van de andere meerkostengroepen. Dit is in lijn met het in de eerdere rapportage gevonden correlatie tussen opleiding en meerkosten.

In tabel 2 worden de meest gerapporteerde acht aandoeningen weergegeven, waarbij per meerkostengroep het percentage personen wordt aangegeven dat de betreffende aandoening heeft. Het gaat om aandoeningen die relatief frequent voorkomen (>10%) in de onderzoeksgroep. Daarbij wordt de rangorde van de aandoeningen per kostengroep weergegeven. In de tabel is de rangorde van de middelste kostengroep als uitgangspunt genomen. Zie bijlage B voor de tabel (tabel 2A) waarbij per aandoening de verdeling over de meerkosten wordt gerapporteerd.

Tabel 2 Percentage personen met aandoening, voor elk van de top 8 aandoeningen, binnen elk van de drie meerkostengroepen, en de rangorde van aandoeningen binnen de meerkostengroepen.

Aandoening	Meerkostengroep					
	0- 324 €		324-871 €		> 871 €	
	N=1349		N=533		N=1059	
	%	Rang	%	Rang	%	Rang
Allergie	19,1	1	23,8	1	26,9	1
Artrose	16,2	3	19,3	2	25,4	2
Reuma	11,0	7	16,5	3	19,5	4
Apneu	17,5	2	16,1	4	9,7	8
Hernia	11,9	5	13,1	5	21,8	3
Astma	13,9	4	12,9	6	18,5	5
Diabetes	11,6	6	11,6	7	13,8	6
Depressie	10,9	8	10,9	8	13,3	7

Uit tabel 2 komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- In de drie onderscheiden groepen zijn dezelfde aandoeningen bij de top 8 aanwezig.
- In alle groepen komen allergie en artrose in de top 3 van aandoeningen voor.
- In de groep die lage meerkosten rapporteert komt apneu op plaats 2, in de groep met hoge meerkosten op plaats 8.
- In de groep met lage meerkosten komt reuma op plaats 7, in de met hoge kosten op plaats 4.
- De prevalenties van alle aandoeningen in de groep lage meerkosten verschillen van de prevalenties in de groep hoge meerkosten. In de groep met gemiddelde meerkosten zit de prevalentie tussen beide andere groepen in.

- Wat betreft de analyse naar co-morbiditeit hebben we ons beperkt tot een vergelijking van de groep die lage meerkosten (0-324 €) rapporteert en de groep die hoge kosten rapporteert (meer dan >871 €), omdat hier de grootste contrasten aanwezig lijken. Uit de analyse blijkt dat er geen relevante verschillen zijn in de co-morbiditeit tussen de groepen. Voor de verschillende 'hoofdaandoeningen' zijn allergie of artrose de belangrijkste co-morbiditeiten.

In tabel 3 worden de meest voorkomende 15 stoornissen weergegeven, waarbij per meerkostengroep het percentage personen wordt aangegeven dat de betreffende stoornis heeft. Ook in deze tabel is de rangorde voor de middengroep uitgangspunt geweest voor ordening van stoornissen in de tabel. Zie bijlage B voor de tabel (tabel 3A) waarbij per stoornis de verdeling over de meerkosten wordt gerapporteerd.

Tabel 3 Percentage personen met stoornis, voor elk van de top 15 van stoornissen, binnen elk van de drie meerkostengroepen, en de rangorde van stoornissen binnen de meerkostengroepen.

Stoornis	Meerkostengroep					
	0-324 € N=1349		324-871 € N=533		> 871 € N=1059	
	%	Rang	%	Rang	%	Rang
Uithouding	58,4	2	61,7	1	74,2	1
Zien zonder bril	59,5	1	59,7	2	64,1	3
Energie	46,5	3	54,6	3	64,0	4
Pijn	43,7	4	54,0	4	65,3	2
Gewrichten	38,9	6	45,2	5	61,8	5
Slapen	39,7	5	43,9	6	45,7	7
Concentratie	35,4	8	39,6	7	41,1	10
Lichaamsgewicht	37,0	7	38,3	8	42,2	9
Spieren	32,5	10	37,0	9	56,9	6
Ademhaling	33,1	9	33,0	10	31,7	16
Temperatuur	26,8	12	32,8	11	39,6	11
Seksuele functies	28,6	11	27,8	12	37,9	13
Tevredenheid met jezelf	25,1	13	26,8	13	33,4	14
Stemming	24,4	14	25,7	14	32,2	15
Evenwicht	21,8	19	25,5	15	42,8	8

Uit tabel 3 komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- In de drie groepen is – op een enkele uitzondering na – sprake van dezelfde top 15 van stoornissen.
- In alle groepen behoren de stoornissen in het uithoudingsvermogen, het zien zonder bril, het hebben van energie en pijn tot de top 4.
- In de groep met de hoge meerkosten zijn de prevalenties van de stoornissen over het algemeen hoger dan in de groep met lage kosten.
- In de groep met de hoge meerkosten behoren met name evenwichtsstoornissen en spierstoornissen met een hoge prevalentie tot de top 8, vergeleken met de lage meerkostengroep.

- Vanwege te verwachten contrasten is, wat betreft co-stoornissen gekeken naar de verschillen tussen de groep die lage meerkosten rapporteert en de groep die hoge meerkosten rapporteert. De belangrijkste co-stoornis is bij alle 'hoofdstoornissen' een stoornis in het uithoudingsvermogen, met uitzondering van de hoofdstoornis uithoudingsvermogen en tevredenheid met jezelf, waarbij de belangrijkste co-stoornis het 'hebben van energie' is.

3.2 Vraag 2. Achtergrondkenmerken, aandoeningen en stoornissen per meerkostengroep per Wtcg-tegemoetkoming.

Tabel 4 geeft de achtergrondkenmerken weer van de respondenten naar de onderscheiden groepen van gerapporteerde meerkosten en uitgesplitst per Wtcg-tegemoetkomingsgroep (Geen, Laag, Hoog) in percentages (geslacht en opleiding) en gemiddelde (leeftijd).

Tabel 4 Verdeling van achtergrondkenmerken naar gerapporteerde meerkosten in drie groepen: laag (0-324 €), midden (324-871 €) en hoog (> 871 €) uitgesplitst per Wtcg-tegemoetkomingsgroep (Geen, Laag, Hoog)

Achtergrond kenmerken		Meerkostengroep								
		0-324 €			324-871 €			> 871 €		
		N=200	N=100	N=62	N=83	N=49	N=23	N=123	N=83	N=93
		Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg
		Geen	Laag	Hoog	Geen	Laag	Hoog	Geen	Laag	Hoog
Man	%	50,0	34,0	24,2	53,0	40,8	13,0	46,3	36,1	45,2
Vrouw	%	50,0	66,0	75,8	47,0	59,2	87,0	53,7	63,9	54,8
<i>Opleiding</i>										
Geen	%	4,0	7,0	5,1	4,9	0,0	0,0	1,7	3,8	1,1
Basis	%	3,5	3,0	10,2	4,9	4,2	4,3	1,7	3,8	2,2
Vmbo	%	30,5	35,0	37,3	21,0	41,7	39,1	26,9	24,1	27,8
Mbo	%	24,0	23,0	23,7	29,6	25,0	30,4	24,4	35,4	36,7
Havo etc	%	10,5	15,0	5,1	9,9	12,5	8,7	13,4	8,9	6,7
Hogeschool, universiteit	%	27,0	18,0	18,6	29,6	16,7	17,4	31,9	24,1	25,6
Leeftijd	Gem.	51,1	52,6	51,8	53,8	55,6	54	51,6	55	55,9

Uit tabel 4 komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- In de groep die geen Wtcg-tegemoetkoming krijgt (ongeacht de meerkosten) is de proportie mannen en vrouwen niet verschillend van elkaar, terwijl in de groep met een hoge Wtcg-tegemoetkoming er relatief meer vrouwen dan mannen zijn.
- In de groep met hoge meerkosten zijn de personen die een (hoge) Wtcg-tegemoetkoming krijgen gemiddeld ouder dan de personen die geen Wtcg-tegemoetkoming krijgen.

- In alle meerkostengroepen krijgen personen met een hoge opleiding (HAVO, VWO, HBO, Universiteit) vaker geen Wtcg-tegemoetkoming in vergelijking tot personen met een lagere opleiding.

In tabel 5 worden de belangrijkste acht aandoeningen weergegeven, waarbij per meerkostengroep het percentage personen wordt aangegeven dat de betreffende aandoening heeft, uitgesplitst per Wtcg-tegemoetkomingsgroep (Geen, Laag, Hoog).

Uitgegaan is van de top 8 van aandoeningen die in tabel 2 is onderscheiden.

In Bijlage B wordt in tabel 5A en 5B per aandoening de verdeling over de combinatie meerkosten en wtcg-tegemoetkoming weergegeven in absolute aantallen en rijpercentages.

Tabel 5 Percentage personen met aandoening, voor elk van de top 8 aandoeningen, binnen elk van de drie meerkostengroepen, uitgesplitst per Wtcg-tegemoetkomingsgroep (Geen, Laag, Hoog)

Aandoening	Meerkostengroep								
	0-324 €			324-871 €			> 871 €		
	N=200	N=100	N=62	N=83	N=49	N=23	N=123	N=83	N=93
	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg
Geen	Laag	Hoog	Geen	Laag	Hoog	Geen	Laag	Hoog	
%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Allergie	22,0	24,0	17,7	26,5	24,5	17,4	25,2	25,3	24,7
Artrose	15,0	26,0	24,2	18,1	28,6	21,7	19,5	31,3	33,3
Reuma	9,0	21,0	27,4	15,7	30,6	0,0	17,9	24,1	29,0
Apneu	23,0	8,0	3,2	19,3	10,2	0,0	15,4	3,6	6,5
Hernia	11,5	16,0	14,5	10,8	24,5	13,0	23,6	27,7	18,3
Astma	13,5	24,0	16,1	8,4	24,5	30,4	12,2	34,9	23,7
Diabetes	7,0	16,0	17,7	12,0	22,4	4,3	10,6	16,9	20,4
Depressie	11,0	10,0	14,5	15,7	6,1	26,1	13,8	12,0	8,6

Uit tabel 5 komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- In de groep met lage meerkosten krijgen personen met reuma relatief vaak een hoge Wtcg-tegemoetkoming.
- In alle meerkostengroepen hebben personen met apneu relatief vaak geen Wtcg-tegemoetkoming.
- In de groep lage en hoge meerkosten krijgen mensen met diabetes relatief vaak een hoge Wtcg-tegemoetkoming.

In tabel 6 worden de belangrijkste 15 stoornissen weergegeven, waarbij per meerkostengroep het percentage personen wordt aangegeven dat de betreffende stoornis heeft, uitgesplitst per Wtcg-tegemoetkomingsgroep (Geen, Laag, Hoog).

Uitgegaan is van de top 15 van stoornissen die in tabel 3 is onderscheiden.

In Bijlage B wordt in tabel 6A en 6B per stoornis de verdeling over de combinatie meerkosten en wtcg-tegemoetkoming weergegeven in absolute aantallen en rijpercentages.

Tabel 6 Percentage personen met stoornis, voor elk van de top 15 van stoornissen, binnen elk van de drie meerkostengroepen, uitgesplitst per Wtcg-tegemoetkomingsgroep (Geen, Laag, Hoog)

Stoornis	Meerkostengroep								
	0-324 €			324-871 €			> 871 €		
	N=200	N=100	N=62	N=83	N=49	N=23	N=123	N=83	N=93
	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg	Wtcg
Geen	Laag	Hoog	Geen	Laag	Hoog	Geen	Laag	Hoog	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Uithouding	50,5	69,0	80,6	56,6	75,5	60,9	70,7	72,3	74,2
Zien zonder bril	53,0	65,0	62,9	59,0	53,1	43,5	49,6	71,1	71,0
Energie	43,5	56,0	67,7	50,6	63,3	47,8	62,6	59,0	67,7
Pijn	41,5	56,0	66,1	50,6	61,2	52,2	63,4	66,3	66,7
Gewrichten	34,5	53,0	59,7	37,3	59,2	34,8	55,3	66,3	73,1
Slapen	41,0	38,0	45,2	54,2	40,8	43,5	54,5	44,6	35,5
Concentratie	34,0	36,0	30,6	42,2	38,8	26,1	42,3	37,3	33,3
Gewicht	31,5	43,0	37,1	39,8	34,7	39,1	40,7	44,6	38,7
Spieren	24,0	47,0	56,5	31,3	40,8	52,2	50,4	62,7	68,8
Ademhaling	34,5	26,0	22,6	27,7	32,7	21,7	31,7	31,3	31,2
Temperatuur	26,5	33,0	38,7	28,9	42,9	30,4	36,6	44,6	41,9
Seksuele functies	22,2	35,0	26,5	25,3	16,3	36,4	37,7	37,8	39,5
Tevredenheid met jezelf	24,5	31,0	24,2	25,3	28,6	17,4	39,8	30,1	35,5
Stemming	23,0	28,0	22,6	24,1	22,4	17,4	37,4	27,7	22,6
Evenwicht	9,0	21,0	48,4	18,1	26,5	30,4	26,0	43,4	61,3

Uit tabel 6 komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- In zowel de groep met lage als met hoge meerkosten krijgen personen met een evenwichtsstoornis, een gewrichtsstoornis of een spierstoornis relatief vaak een hoge Wtcg-tegemoetkoming.
- Bij lage meerkosten krijgen personen met stoornissen in uithouding, energie en pijn frequent een hoge Wtcg-tegemoetkoming
- Bij hoge meerkosten krijgen personen met stoornissen in uithouding, energie en pijn frequent geen Wtcg-tegemoetkoming.

3.3 Vraag 3. Voorspelling van meerkosten uit aanwezigheid van beperkingen

In tabel 7 is de samenhang weergegeven tussen de scores op 32 onderscheiden beperkingen uit de IMPACT-S vragenlijst (activiteiten en participatie) en de gerapporteerde meerkosten. Hierbij gaat het om ongecorrigeerde correlaties (R) en de verklaarde variantie (R^2), waarbij geen rekening is gehouden met de aan- of afwezigheid van andere beperkingen of kenmerken. De beperkingen zijn geordend van de hoogste naar de laagste correlatie. De meerkosten zijn in deze analyses in absolute zin meegenomen, dus niet samengevoegd in groepen.

Tabel 7 Correlatie (R) en verklaarde variantie R² van beperkingen met hoogte van gerapporteerde meerkosten (N=2941); positieve waarde van R: grotere beperking, hogere meerkosten.

Nr.	Beperking (IMPACT)	R	R ²
1	Huishoudelijke werkzaamheden uitvoeren	0,32	0,10
2	Planten etc. verzorgen	0,31	0,10
3	Tillen	0,30	0,09
4	Bewegen van voorwerpen met de benen	0,29	0,09
5	Lopen	0,29	0,08
6	Wassen, douchen, baden	0,28	0,08
7	Andere personen helpen	0,28	0,08
8	Lichaamshouding handhaven	0,28	0,08
9	Dagelijkse benodigheden in huis halen	0,27	0,07
10	Grote hand/arm bewegingen maken	0,26	0,07
11	Verzorging na toiletgang	0,26	0,07
12	Recreatieve activiteiten	0,25	0,06
13	Opleiding/werk	0,24	0,06
14	Nauwkeurige handbewegingen	0,23	0,05
15	Vervoermiddel gebruiken	0,23	0,05
16	Religieuze activiteiten	0,22	0,05
17	Maatschappelijke activiteiten	0,22	0,05
18	Burgerrol vervullen	0,22	0,05
19	In goede gezondheid blijven	0,20	0,04
20	Nieuwe dingen aanleren	0,20	0,03
21	Informeel relaties aangaan/onderhouden	0,17	0,03
22	Intieme relaties aangaan/onderhouden	0,17	0,03
23	Zintuigen gebruiken	0,14	0,02
24	Formele relaties aangaan/onderhouden	0,13	0,02
25	In een onrustige omgeving uitvoeren van activiteiten	0,13	0,02
26	Gangbare omgangsvormen hanteren	0,11	0,01
27	Iemand iets duidelijk maken	0,11	0,01
28	Gesprek voeren	0,11	0,01
29	In een rustige omgeving uitvoeren van activiteiten	0,10	0,01
30	Geld/ financiën beheren	0,10	0,01
31	Concentratie, geheugen	0,06	0,00
32	Begrijpen van andere mensen die iets duidelijk willen maken	0,06	0,00

Uit tabel 6 komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- Het uitvoeren van huishoudelijke werkzaamheden (1) correleert het hoogst met de hoogte van de meerkosten (grotere beperkingen, hogere meerkosten).
- Vervolgens komen beperkingen naar voren die hiermee (2) of met mobiliteit (3 - 5) een relatie hebben.

De kleinste correlaties treffen we aan in beperkingen in enkele mentale activiteiten als het begrijpen van andere mensen (32) en concentratie en geheugenproblemen (31).

4 Samenvatting

Het doel en de vraagstellingen van deze studie was/waren het aanleveren van de specifieke tabellen die in hoofdstuk 3 zijn gepresenteerd. Daarom worden in deze samenvatting nog even per vraagstelling de belangrijkste aandachtspunten genoemd die voortkomen uit de betreffende tabellen. In Bijlage B worden in tabelvorm dezelfde gegevens gepresenteerd, waarbij over de aandoeningen/stoornissen is gepercenteerd.

Vraagstelling 1

Wat voor soort aandoeningen/stoornissen hebben de personen die geen meerkosten rapporteren, en verschillen personen in de aard en proportie van hun stoornissen/ aandoeningen significant en relevant van de groep die wel meerkosten rapporteren?

- In de groepen komen allergie en artrose in de top 3 van aandoeningen voor.
- Wat betreft de analyse naar co-morbiditeit hebben we ons beperkt tot een vergelijking van de groep die lage meerkosten (0-324 €) rapporteert en de groep die hoge kosten rapporteert (meer dan >871 €). Uit de analyse blijkt dat er geen relevante verschillen zijn in de 7co-morbiditeit tussen de groepen. Voor de verschillende 'hoofdaandoeningen' zijn allergie of artrose zijn de belangrijkste co-morbiditeiten.
- In de drie groepen behoren de stoornissen in het uithoudingsvermogen, het zien zonder bril, het hebben van energie en pijn tot de top 4.
- Wat betreft co-stoornissen is gekeken naar de verschillen tussen de groep die lage meerkosten rapporteert en de groep die hoge meerkosten rapporteert. De belangrijkste co-stoornis is bij alle 'hoofdstoornissen' een stoornis in het uithoudingsvermogen, met uitzondering van de hoofdstoornis uithoudingsvermogen en tevredenheid met jezelf, waarbij de belangrijkste co-stoornis het 'hebben van energie' is.

Vraagstelling 2

Dezelfde vraag als onder 1 wordt gesteld over de personen die:

- a. Meer dan 871 euro aan meerkosten rapporteren en waarbij *geen* tegemoetkoming in het nieuwe systeem geldt.
- b. Geen (0 euro) of lage (1<324 euro) meerkosten rapporteren en *wel* een hoge tegemoetkoming krijgen.

Wat voor soort aandoeningen/stoornissen hebben de onderscheiden groepen van personen?

- In de groep met lage meerkosten krijgen personen met reuma relatief vaak een hoge Wtcg-tegemoetkoming.
- In alle meerkostengroepen hebben personen met apneu relatief vaak geen Wtcg-tegemoetkoming.
- In de groep lage en hoge meerkosten krijgen mensen met diabetes relatief vaak een hoge Wtcg-tegemoetkoming.
- Bij lage meerkosten krijgen personen met stoornissen in uithouding, energie en pijn frequent een hoge Wtcg-tegemoetkoming

- Bij hoge meerkosten krijgen personen met stoornissen in uithouding, energie en pijn frequent geen Wtcg-tegemoetkoming.

-

Vraagstelling 3

- Het uitvoeren van huishoudelijke werkzaamheden (1) correleert het hoogst met de hoogte van de meerkosten (grotere beperkingen, hogere meerkosten).
- Vervolgens komen beperkingen naar voren die hiermee (2) of met mobiliteit (3 - 5) een relatie hebben.
- De laagste correlaties treffen we aan in beperkingen in enkele mentale activiteiten als het begrijpen van andere mensen (32) en concentratie en geheugenproblemen (31).

5 Literatuur

BOS J, DIJCKS B, JANSSEN N, LUTEN A, DE WITTE L. Meerkosten in kaart. Een onderzoek naar de financiële positie van chronisch zieken en gehandicapten. Utrecht/Hoensbroek, iRv/Nibud, 2007.

PERENBOOM RJM, WIJLHUIZEN GJ. IMPACT van ICF op verbetering van de afbakening van de Wtcg-doelgroep. TNO, Leiden, januari 2011.

A Tabellen 3.6 en 3.8 uit Perenboom & Wijlhuizen (2011)

Tabel 3.6 uit rapport: Perenboom RJM, Wijlhuizen GJ. IMPACT van ICF op verbetering van de afbakening van de Wtcg-doelgroep. TNO, Leiden, januari 2011

Tabel 3.6 Kenmerken van respondenten die geen meerkosten rapporteren (N=818)

Geslacht		Oude tegemoetkoming	
Man	46	0	58
Vrouw	54	1	25
		2	17
Leeftijd gem.	53		
Opleiding		Nieuwe tegemoetkoming	
Geen/basis	8	0	55
VMBO/MBO	52	1	29
Havo/vwo	12	2	16
HBO/WO	28		
		Impactscore	
		0	36
Ziekten		1-11	49
0	6	12-22	13
1	40	23-32	3
2 of meer	54		
Stoornissen		Gemiddeld	4,7
0	5		
1	7		
2 of meer	87		
Gemiddeld	8		

Tabel 3.8 uit rapport: Perenboom RJM, Wijlhuizen GJ. IMPACT van ICF op verbetering van de afbakening van de Wtcg-doelgroep. TNO, Leiden, januari 2011

Tabel 3.8 Respondenten naar gerapporteerde meerkosten en tegemoetkomingsgroep resp IMPACT-score (in %)*

	0	1-324	325-871	871-2027	2028 en meer	Totaal (N=816)
Tegemoetkoming						
nieuw						
Geen	30	20	20	20	10	100 (n=410)
Laag	27	16	21	17	19	100 (n=228)
Hoog	20	15	13	20	33	100 (n=178)
Impact						
0	40	26	18	11	5	100 (n=669)
1-11	25	18	20	21	17	100 (n=1686)
12-22	21	9	14	19	37	100 (n=494)
23-32	25	6	8	21	40	100 (n=59)

B Alternatieve weergave van gegevens in tabellen 2, 3, 5 en 6

Tabel 2a Verdeling van de groepen meerkosten per aandoening (in absolute aantallen en in percentage)

kosten	0- 324 €		324-871 €		> 871 €		Totaal	
	N=1349	45,9%	N=533	18,1%	N=1059	36%	2941	100%
	N	%	N	%	N	%	Totale N	%
Allergie	258	38,5	127	19,0	285	42,6	669	100
Artrose	219	37,0	103	17,4	269	45,6	590	100
Reuma	148	33,5	88	19,9	207	46,6	443	100
Apneu	236	55,6	86	20,2	103	24,2	425	100
Hernia	161	34,8	70	15,1	231	50,1	461	100
Astma	188	41,5	69	15,2	196	43,3	452	100
Diabetes	156	42,9	62	17,0	146	40,1	364	100
Depressie	147	42,5	58	16,8	141	40,7	346	100
Lichamelijke handicap	88	38,4	41	18,0	100	43,6	228	100

Tabel 3a Verdeling van de groepen meerkosten per stoornis (in absolute aantallen en in percentage)

Kosten	0-324 €		324-871 €		> 87 €1		Totaal	
	N=1349	45,9%	N=533	18,1%	N=1059	36%	2941	100%
	N	%	N	%	N	%	N	%
Uithouding	788	41,4	329	17,3	786	41,3	1902	100
Zien zonder bril	803	44,6	318	17,7	679	37,7	1800	100
Energie	627	39,3	291	18,2	678	42,5	1596	100
Pijn	590	37,6	288	18,3	692	44,1	1569	100
Gewrichten	525	37,0	241	17,0	654	46,1	1420	100
Slapen	536	42,7	234	18,7	484	38,6	1254	100
Concentratie	478	42,5	211	18,8	435	38,7	1124	100
Lichaamsgewicht	499	43,4	204	17,7	447	38,9	1150	100
Spieren	438	35,4	197	15,9	603	48,7	1238	100
Ademhaling	447	46,6	176	18,4	336	35,0	958	100
Temperatuur	362	37,8	175	18,3	419	43,9	956	100
Seksuele functies	386	41,2	148	15,8	401	42,9	935	100
Tevreden	339	40,5	143	17,1	354	42,4	835	100
Stemming	329	40,8	137	17,0	341	42,2	807	100
Evenwicht	294	33,3	136	15,4	453	51,3	883	100

Tabel 5a Verdeling van de meerkosten en wtcg-tegemoetkoming per aandoening (in absolute aantallen)

Kosten	0-324 €			324-871 €			> 871 €			Totaal
	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	
totaal	200	100	62	83	49	23	123	83	93	816
Allergie	44	24	11	22	12	4	31	21	23	192
Artrose	30	26	15	15	14	5	24	26	31	186
Reuma	18	21	17	13	15	0	22	20	27	153
Apneu	46	8	2	16	5	0	19	3	6	105
Hernia	23	16	9	9	12	3	29	23	17	141
Astma	27	24	10	7	12	7	15	29	22	153
Diabetes	14	16	11	10	11	1	13	14	19	109
Depressie	22	10	9	13	3	6	17	10	8	98

Tabel 5 b Verdeling van meerkosten en wtcg-tegemoetkoming per aandoening (in percentage per aandoening)

Kosten	0-324 €			324-871 €			> 871 €			Totaal
	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	
Totaal	24,5	12,3	7,6	10,2	6,0	2,8	15,1	10,2	11,4	100
Allergie	22,9	12,5	5,7	11,5	6,3	2,1	16,1	10,9	12,0	100
Artrose	16,1	14,0	8,1	8,1	7,5	2,7	12,9	14,0	16,7	100
Reuma	11,8	13,7	11,1	8,5	9,8	0,0	14,4	13,1	17,6	100
Apneu	43,8	7,6	1,9	15,3	4,8	0,0	18,0	2,8	5,8	100
Hernia	16,3	11,3	6,4	6,4	8,5	2,1	20,6	16,3	12,1	100
Astma	17,7	15,7	6,5	4,6	7,8	4,6	9,8	18,9	14,4	100
Diabetes	12,9	14,7	10,1	9,1	10,1	0,9	12,0	12,9	17,4	100
Depressie	22,5	10,2	9,2	13,3	3,1	6,1	17,3	10,2	8,2	100

Tabel 6a Verdeling van de meerkosten en wtcg-tegemoetkoming per stoornis (in absolute aantallen)

Kosten	0-324 €			324-871 €			> 871 €			Totaal
	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	
Totaal	200	100	62	83	49	23	123	83	93	816
Uithouding	101	69	50	47	37	14	87	60	69	534
Zien zonder bril	106	65	39	49	26	10	61	59	66	481
Energie	87	56	42	42	31	11	77	49	63	458
Pijn	83	56	41	42	30	12	78	55	62	459
Gewrichten	69	53	37	31	29	8	68	55	68	418
Slapen	82	38	28	45	20	10	67	37	33	360
Concentratie	68	36	19	35	19	6	52	31	31	297
Gewicht	63	43	23	33	17	9	50	37	36	311
Spieren	48	47	35	26	20	12	62	52	64	366
Ademhaling	69	26	14	23	16	5	39	26	29	247
Temperatuur	53	33	24	24	21	7	45	37	39	283
Seksuele functies	44	35	16	21	8	8	46	31	37	248
Tevredenheid	49	31	15	21	14	4	49	25	33	241
Stemming	46	28	14	20	11	4	46	23	21	213
Evenwicht	18	21	30	15	13	7	32	36	57	229

Tabel 6b Verdeling van de meerkosten en wtcg-tegemoetkoming per stoornis (in percentage per stoornis)

Kosten	0-324 €			324-871 €			> 871 €			Totaal
	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	Wtcg geen	Wtcg laag	Wtcg hoog	
Totaal	24,5	12,3	7,6	10,2	6,0	2,8	15,1	10,2	11,4	100
Uithouding	18,9	12,9	9,4	8,8	6,9	2,6	16,3	11,2	12,9	100
Zien zonder bril	22,0	13,5	8,1	10,2	5,4	2,1	12,7	12,3	13,7	100
Energie	19,0	12,2	9,2	9,2	6,8	2,4	16,8	10,7	13,7	100
Pijn	18,1	12,2	8,9	9,1	6,5	2,6	17,0	12,0	13,5	100
Gewrichten	16,5	12,7	8,9	7,4	6,9	1,9	16,3	13,2	16,3	100
Slapen	22,8	10,6	7,8	12,5	5,6	2,8	18,6	10,3	9,2	100
Concentratie	22,9	12,1	6,4	11,8	6,4	2,0	17,5	10,4	10,4	100
Gewicht	20,3	13,8	7,4	10,6	5,5	2,9	16,1	11,9	11,6	100
Spieren	13,1	12,8	9,6	7,1	5,5	3,3	16,9	14,2	17,5	100
Ademhaling	27,9	10,5	5,7	9,3	6,5	2,0	15,8	10,5	11,7	100
Temperatuur	18,7	11,7	8,5	8,5	7,4	2,5	15,9	13,1	13,8	100
Seksuele functies	17,9	14,1	6,6	8,5	3,2	3,4	18,7	12,7	14,8	100
Tevredenheid	20,3	12,9	6,2	8,7	5,8	1,7	20,3	10,4	13,7	100
Stemming	21,6	13,1	6,6	9,4	5,2	1,9	21,6	10,8	9,9	100
Evenwicht	7,9	9,2	13,1	6,6	5,7	3,1	14,0	15,7	24,9	100